

Νέα Ελληνικά

συνεξέταση γλώσσας-λογοτεχνίας

γενικής παιδείας

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ I: Γράμμα του κορωνοϊού στην ανθρωπότητα

«Γεια, είμαι ο Covid19. Πολλοί από εσάς με γνωρίζουν πιο απλά σαν κορωνοϊό. Ναι λοιπόν. Εγώ είμαι. Συγχωρήστε με που δεν σας ενημέρωσα εγκαίρως, αλλά γνωρίζω τότε θα φτάσω, σε ποια μορφή και σε ποια ισχύ θα καταλήξω σε εσάς. Γιατί είμαι εδώ; Ας πούμε ότι είμαι εδώ, γιατί κουράστηκα να σας βλέπω να πηγαίνετε προς τα πίσω αντί να εξελίσεστε. Κουράστηκα να σας βλέπω συνέχεια να καταστρέφεστε με τα ίδια σας τα χέρια. Κουράστηκα με τον τρόπο που μεταχειρίζεστε τον πλανήτη μας. Κουράστηκα με τον τρόπο που μεταχειρίζεστε ο ένας τον άλλον. Κουράστηκα με τις καταχρήσεις σας, με τη βία που ασκείτε, με τους πολέμους, με τις διαπροσωπικές σας συγκρούσεις, αλλά και με τις δεισιδαιμονίες σας. Κουράστηκα με την ζήλεια για κοινωνικό φαίνεσθαι, με την υποκρισία σας και με τον εγωισμό σας.

Κουράστηκα με τον ελάχιστο χρόνο που αφιερώνετε σε εσάς και τις οικογένειές σας. Κουράστηκα με την έλλειψη προσοχής που δείχνετε στα παιδιά σας. Κουράστηκα με το πόσο ρηχοί είστε. Κουράστηκα με τη σημασία που συχνά δίνετε στα επιφανειακά πράγματα εις βάρος των άκρως απαραίτητων. Κουράστηκα με την παθολογική σας και ακατάπαυστη αναζήτηση του καλύτερου φορέματος, του τελευταίου μοντέλου smartphone και του πιο ωραίου αυτοκινήτου. Κουράστηκα από τον ελάχιστο χρόνο που αφιερώνετε στη μεταξύ σας επικοινωνία. Κουράστηκα πολύ από τα συνεχή σας παράπονα, όταν δεν κάνετε τίποτα απολύτως για να βελτιώσετε τις ζωές σας. Κουράστηκα να σας βλέπω σε διαφωνίες και τσακωμούς για ασήμαντες αφορμές. Κουράστηκα για τις συνεχείς αψιμαχίες¹ ανάμεσα σε αυτούς που σας κυβερνούν και για τις λάθος επιλογές που συχνά κάνουν αυτοί που θα έπρεπε να σας αντιπροσωπεύουν. Κουράστηκα να βλέπω ανθρώπους που αλληλοπροσβάλλονται και αλληλοσκοτώνονται για έναν αγώνα ποδοσφαίρου.

Θα είμαι σκληρός μαζί σας. Ίσως κάτι παραπάνω από σκληρός, αλλά δεν ξεχωρίζω κανέναν. Είμαι ιός. Η δράση μου θα σας στοιχίσει ζωές. Αλλά θέλω να καταλάβετε μία και καλή ότι πρέπει να αλλάξετε πλευρό... Για το καλό σας. Το μήνυμα που έχω να σας δώσω είναι απλό. Θέλησα να τονίσω όλα τα όρια της κοινωνίας στην οποία ζείτε, ώστε να μπορέσετε να τα εξαλείψετε. Θέλησα να προκαλέσω παύση των πάντων, για να κατανοήσετε ότι το μοναδικό σημαντικό πράγμα στο οποίο πρέπει να ταχθείτε με όλη σας την ψυχή από εδώ και στο εξής είναι το εξής απλό: Η ζωή. Η δική σας και των παιδιών σας. Και σε αυτό που είναι πραγματικά απαραίτητο για να την προστατέψετε, να την αγκαλιάσετε και να την μοιραστείτε.

Σας ήθελα το δυνατόν περισσότερο κλεισμένους και απομονωμένους στα σπίτια σας,

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Α' ΓΕ.Λ.

A2

μακριά από γονείς, από παππούδες, γιαγιάδες από παιδιά και εγγόνια. Για να μπορέσετε να καταλάβετε πόσο σημαντική είναι μία αγκαλιά, η ανθρώπινη επαφή, ο διάλογος, μία χειραψία, μία βραδιά με φίλους, μία βόλτα στο κέντρο, ένα δείπνο σε κάποιο μαγαζί, το τρέξιμο στο πάρκο σε ανοιχτό χώρο. Από αυτές τις εικόνες πρέπει να ξεκινήσουν εκ νέου τα πάντα. Είστε όλοι ίσοι. Μην κάνετε διακρίσεις μεταξύ σας. Σας απέδειξα ότι δεν υφίστανται οι αποστάσεις. Ταξίδεψα χιλιόμετρα μέσα σε ελάχιστο χρόνο χωρίς να το καταλάβετε. Εγώ είμαι περαστικός, αλλά τα συναισθήματα εγγύτητας και συνεργασίας που δημιουργήσα σε εσάς σε ελάχιστο χρονικό διάστημα θα πρέπει να διαρκέσουν στο διηνεκές. Ζήστε την ζωή σας με τον πιο απλό τρόπο. Περπατήστε. Αναπνεύστε σε βάθος. Κάντε καλές πράξεις. Γιατί το καλό θα σας επιστρέψει πάντα με τόκους. Απολαύστε τη φύση. Κάντε ό,τι σας αρέσει και σας γεμίζει και δημιουργήστε τις συνθήκες που θα σας επιτρέψουν να μην εξαρτάστε από τίποτε. Όταν θα αρχίσετε τους εορτασμούς, εγώ θα έχω μόλις φύγει. Αλλά να θυμάστε να μην προσπαθείτε να είστε καλύτεροι άνθρωποι μόνο όσο διαρκεί η παρουσία μου. Αντίο».

Danilo Calabrese, (μτφ. Κων/νος Σταματόπουλος)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΙΙ: Μ. Λουντέμης, Να μάθεις να φεύγεις

Από την ασφάλεια τρύπιων αγκαλιών.

Από χειραψίες που σε στοιχειώνουν.

Από την ανάμνηση μιας κάλπικης ευτυχίας.

Να φεύγεις!

Αθόρυβα, σιωπηλά, χωρίς κραυγές, μακρόσυρτους αποχαιρετισμούς.

Να μην παίρνεις τίποτα μαζί, ούτε ενθύμια, ούτε ζακέτες για το δρόμο.

Να τρέχεις μακριά από δήθεν καταφύγια κι ας έχει έξω και χαλάζι.

Να μάθεις να κοιτάς βαθιά στα μάτια όταν λες αντίο κι όχι κάτω ή το άπειρο.

Να εννοείς τις λέξεις σου, μην τις εξευτελίζεις, σε παρακαλώ.

Να μάθεις να κοιτάς την κλεψύδρα, να βλέπεις πως ο χρόνος σου τελειώσε.

Μπορείς να φτιάξεις ιστορίες ολοκαίνουριες, με ουρανό κι αλάτι.

Να θυμίζουν λίγο φθινόπωρο, πολύ καλοκαίρι κι εκείνη την απέραντη Άνοιξη.

Μενέλαος Λουντέμης, 1906 – 1977 [απόσπασμα]

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Λαμβάνοντας υπόψη το Κείμενο Αναφοράς, να καταγράψεις **συνοπτικά** σε 50 – 60 λέξεις τους λόγους που επικαλείται ο Covid-19 για την εμφάνισή του στην ανθρωπότητα.

Μονάδες 10

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Α' ΓΕ.Λ.

A2

A2. Ο συντάκτης του Κειμένου Ι **προσωποποιεί** τον Covid-19. Γιατί, κατά τη γνώμη σου; Τι προσδίδει στο **ύφος** της επιστολής αυτή του η επιλογή;

Μονάδες 10

A3. Ο συντάκτης του Κειμένου Ι επιλέγει να γράψει μια **ανοιχτή επιστολή**.

α. Η επιλογή του αυτή υπηρετεί αποτελεσματικά τον επικοινωνιακό του στόχο;

β. Να καταγράψεις τρία(3) σημεία που να δείχνουν ότι ανήκει στο παραπάνω κειμενικό είδος.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. Αποφασίζεις να απαντήσεις στην επιστολή του Covid-19 με μία δική σου, την οποία θα αναρτήσεις στο προσωπικό σου blog. Στην απάντησή σου να αναλύσεις τις αξίες που, κατά τη γνώμη σου, πρέπει να υιοθετούν οι άνθρωποι στη ζωή τους σε 350 λέξεις.

Μονάδες 30

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Το παραπάνω ποίημα χαρακτηρίζεται από έναν έντονα παραινετικό τόνο. Με ποιους **εκφραστικούς τρόπους** υποστηρίζεται αυτός; Να αναφέρεις από ένα(1) τουλάχιστον παράδειγμα.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Να διατυπώσεις το **ερμηνευτικό** σου σχόλιο για το ποίημα που σας δόθηκε αξιοποιώντας και τις προσωπικές σου εμπειρίες σε ένα ενιαίο κείμενο 150 λέξεων.

Μονάδες 15

